

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 11 Nisan 2025
Sayı : 1142

10/2599

Aşkın GENÇ
Kayseri Milletvekili
Milli Savunma Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'de özellikle büyükşehirlerde derinleşen barınma krizinin nedenlerinin tespiti, kiralık konut piyasasında yaşanan fahiş artışların toplumsal etkilerinin incelenmesi, barınma hakkının korunmasına yönelik sosyal politika araçlarının güçlendirilmesi ve kalıcı çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Anayasanın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Gökhan Kış
Mersin Mu.

Bilal Belici
Adana Mu.

A. Vehbi Bakkınoğlu
Manisa Mu.

Serret Mullaçlı
Hatay M.V.

Orhan Siner
Adana Mu.

Aykut Kaya
Antalya Mu.

Mehmet Korkmaz
Kocaeli Mu.

Velî Ağababa
Malatya Mu.

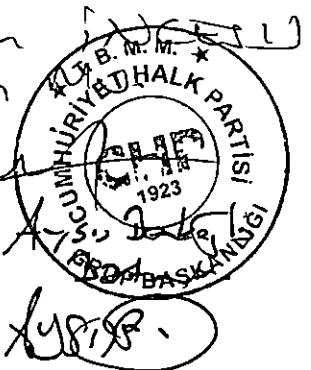
Düce Mu.
Tahsin Özgenç

Özgür Erdem
Ardeşen

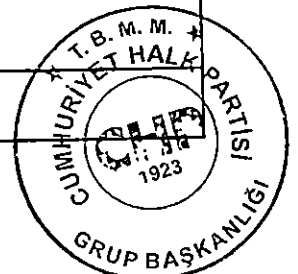
Aşkın GENÇ

Kayseri Milletvekili

Av. Dr. M. Serhan Arslan
Diyarbakır Mu.

1142... no'lu Araştırma Önergesi

[illegible]

Aşkın GENÇ
Kayseri Milletvekili
Milli Savunma Komisyonu Üyesi

GEREKÇE

Barınma, insanın en temel gereksinimlerinden biri olup, güvenli, sağlıklı ve ulaşılabilir bir konut hakkı sosyal devlet anlayışının temel unsurlarındandır. Türkiye'de son yıllarda yaşanan ekonomik kriz, döviz kurlarındaki artış, enflasyonun kontrolsüz yükselişi ve konut arz-talep dengesinin bozulması; kiralık konut fiyatlarında tarihi düzeyde artışlara neden olmuştur. Özellikle İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya ve Mersin gibi büyükşehirlerde kira artış oranları %300'ü aşarak barınma krizini akut hale getirmiştir.

Barınma krizinin temelinde, konutun bir yaşam alanı olmaktan çıkarılarak bir yatırım aracına dönüştürülmesi, sosyal konut üretiminin durma noktasına gelmesi, yabancıya konut satışı ve kısa dönemli kiralama uygulamaları yer almaktadır. Bu durum özellikle dar gelirli aileleri, gençleri, öğrencileri ve emeklileri doğrudan etkilemektedir. Türkiye'de artık sadece ev sahibi olmak değil, bir ev kiralayabilmek bile büyük bir ayrıcalık haline gelmiş; konut hakkı anayasal bir güvence olmasına rağmen, halkın büyük bir kesimi için ulaşılmaz hale gelmiştir.

Kira bedellerindeki artışa karşı 2022 yılında getirilen %25 tavan zam uygulaması ise piyasa tarafından büyük ölçüde ihlal edilmiş; denetim eksiklikleri ve mevzuattaki boşluklar sebebiyle çoğu kiracı, resmi sınırın çok üzerinde kira artışlarına maruz kalmıştır. Kiracı-ev sahibi anlaşmazlıkları adliyelerle kilitlemiş, tahliye davaları rekor seviyeye ulaşmıştır. Aynı zamanda bu sorun sosyal ilişkileri de derinden sarsmıştır. Yüz binlerce vatandaş, kent merkezlerinden taşraya veya başka şehirlere göç etmek zorunda kalmıştır.

Konut sahibi olmanın maliyetinin asgari ücretle çalışan bir vatandaş için imkânsız hale gelmesi, gençlerin ailelerinden bağımsız yaşamasını zorlaştırmış; bu durum sosyolojik olarak evlilik oranlarında azalmaya, boşanma ve aile içi çatışmalarda artışa neden olmuştur. Ayrıca evsizlik, geçici konaklama, kalabalık hanelerde yaşama gibi riskli yaşam biçimleri yaygınlaşmış; bu durum hem ruhsal hem fiziksel sağlık açısından önemli tehditler yaratmıştır.

Kira krizinin sadece ekonomik değil; sağlık, eğitim, çalışma hayatı ve toplumsal huzur açısından da geniş yankıları bulunmaktadır. İşe uzak yerlerde yaşamak zorunda kalan çalışanların ulaşım maliyeti artmış; çocuklar daha düşük nitelikli okullara yönelmiş, aile içi şiddet ve psikolojik gerilim vakaları yükselmiştir.

Tüm bu nedenlerle, Türkiye'de derinleşen barınma krizinin çok yönlü olarak araştırılması, konut piyasasına müdahale araçlarının değerlendirilmesi, sosyal konut üretiminin yeniden planlanması ve konut hakkını güvence altına alacak yasal düzenlemelerin önerilmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması toplumsal açıdan zaruridir.

